

Totalforsvaret, Sivilforsvaret & egenberedskap

v/ Carl Martin Andersen
Sivilforsvarsinspektør
Oslo og Akershus Sivilforsvarsdistrikt

Totalforsvaret

Historie

Det norske forsvarskonseptet –
4 søyler

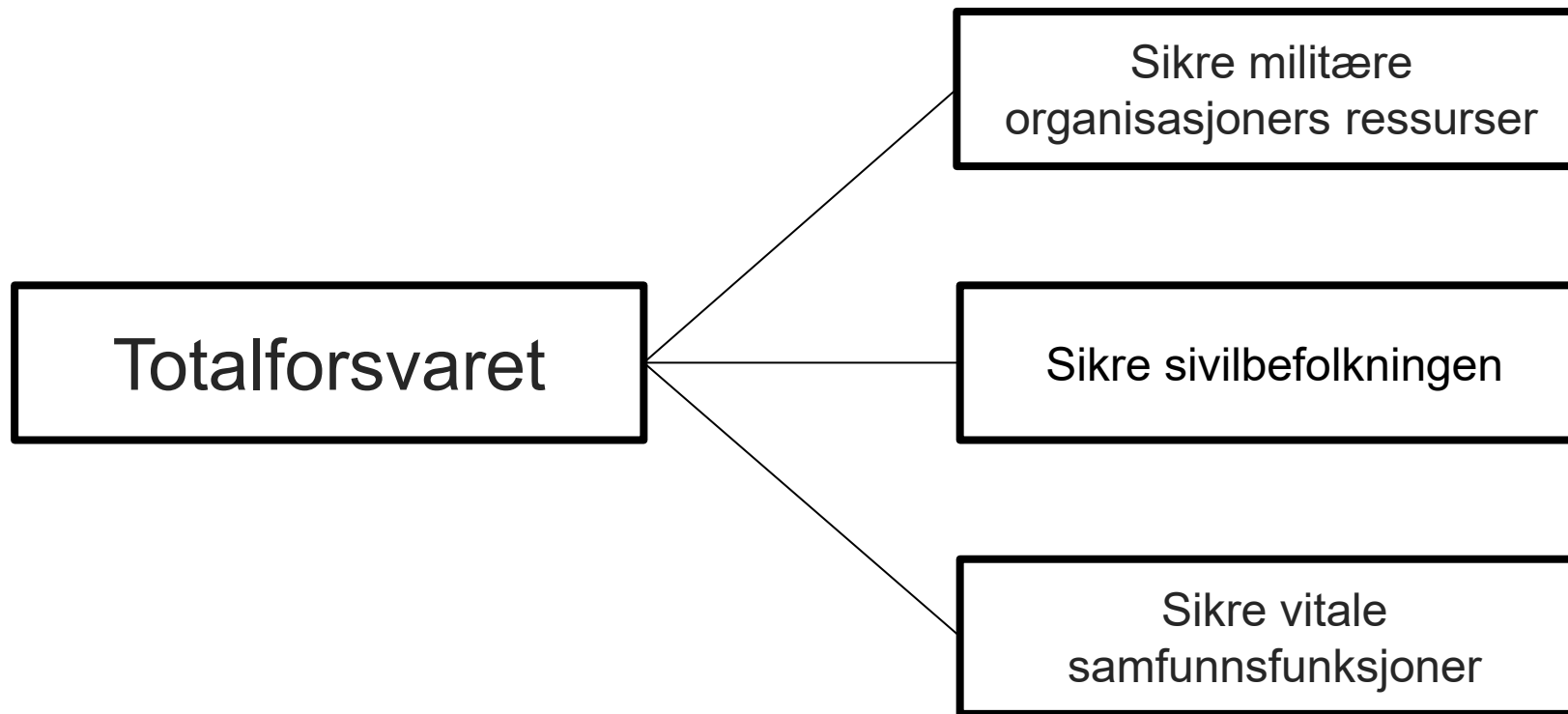
Nasjonalt balansert
invasjonsforsvar

Alliert hjelp

Allmenn verneplikt

Totalforsvaret

Historie

Historie

To former for beredskap

Sivil beredskap –
Beredskap ved trussel om
og i krig

Ordinær beredskap –
Beredskap og
krisehåndtering i fredstid

Historie

Tidslinje for totalforsvaret

1970-tallet

Ideen om at totalforsvaret kunne brukes til noe annet enn krig oppsto

1980-tallet

Privatisering overtar mer og mer av det statlige ansvaret

1990-tallet

Endring i trusselbilde, storflom på Østlandet, effektivisering og kostnads-hensyn

2004

Det moderne totalforsvars-konseptet oppstår.
St. meld. nr. 39
(2003-2004)

Historie

St. meld. nr. 39
(2003-2004).
Samfunnssikkerhet og
sivilt-militært samarbeid

«Gjensidig støtte og samarbeid
og optimal ressursbruk mellom
Forsvaret og det sivile samfunn
om både forebygging
beredskapsplanlegging og
operative forhold»

I dag

Totalforsvaret er det gjensidig ansvaret mellom militære, sivile, private og offentlige ressurser til å håndtere i fred, krise og krig. (...). Totalforsvaret skal bidra til utnyttelse av landets samlede ressurser innenfor forebygging, beredskapsplanlegging, krisehåndtering og konsekvenshåndtering.

Meld. St. 9

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Totalberedskapsmeldingen

Forberedt på kriser og krig

To problemstillinger

Kan gjensidighet bli til gjenstridighet?

Hvor er den sorte svanen?

Kan gjensidighet bli til gjenstridighet?

Wicked problems – ødeleggende eller gjenstridige problemer

Systemene er komplekse og sårbare

En gjensidig støtte men også gjensidig avhengighet

Hvor er den sorte svanen?

Et komplekst trusselbilde

Villere, våtere, varmere

Hybride ikke-attribuerbare virkemidler

Er vi klar?

Veien videre

Meld. St. 9

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Totalberedskapsmeldingen

Forberedt på kriser og krig

NOU

Norges offentlige utredninger 2023: 17

Nå er det alvor

Rustet for en usikker fremtid

Prop. 87 S

(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Forsvarsløftet – for Norges trygghet

Langtidsplan for forsvarssektoren
2025–2036

NOU

Norges offentlige utredninger 2023: 14

Forsvarskommisjonen av 2021

Forsvar for fred og frihet

Sivilforsvaret

20

distrikter i hele
Norge

8000

tjenestepliktige

214

innsatser årlig i
snitt

Oslo og Akershus sivilforsvarsdistrikt

- 840 tjenestepliktige
 - 31 Innsatsavdelinger
 - 3 Mobile renseenheter
 - 6 RADIAC-målepatruljer
- 6 lagerlokasjoner
- 1 Distriktslager
- Faste ansatte

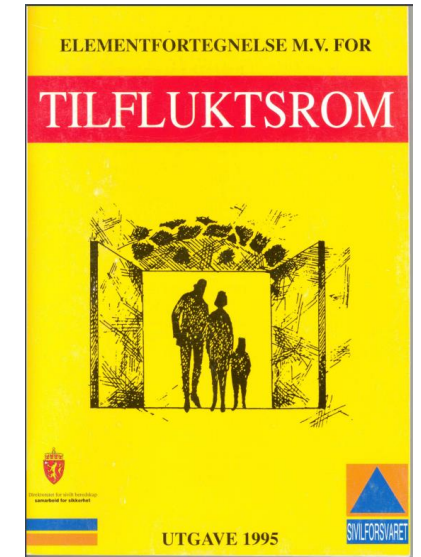
Sivilforsvaret i fred

- Statens forsterkningsressurs
- Trening og øving på å løse oppdrag

Sivilforsvaret i krig

- Fra forsterkningsressurs til primærfunksjon
- Beskyttelse av sivilbefolkningen
 - Tilfluktsrom
 - Varsling
 - Evakuering

Vaktordning og bistandsanmodning

- Døgnbemannet beredskapsvaktordning
- Stabsoppsett
- Operasjonell ledelse av sivilforsvarsmannskapene
- Sivilforsvaret.no

Anmodning om bistand

Tidspunkt for bistandsanmodning	Dato og klokkeslett:		
Hvem ber om bistand	Bistandsanmoder:	Navn:	Tlf:
Situasjon/hendelse:	Hva slags innsats:		
	Kommune/Fylke:	Stedsangivelse:	
Oppdrag:	Hva er bistandsbehovet – hvilket oppdrag er det som skal løses?:		
Tidspunkt for bistand	Når ønskes bistanden iverksatt:		
Tentativ varighet	Forventet varighet for bistandsbehov:		
Kontaktperson	Kontaktperson/TLF:		
Øvrige forhold av betydning for bistandsanmodningen	Annet:		

Egenberedskap

<https://www.youtube.com/watch?v=z1F4oakcbf4>

Egenberedskap... vanskelig fordi...

Media blåser alt ut av proposjon.

Det løser seg.

Har vin i kjelleren jeg!

Jeg vet ikke hvem jeg skal stole på.

Det er så skummelt å tenke på

Åja du er redd for krigen?

Er det dette skattepenga mine går til?

Drar bare på hytta jeg.

Vet ikke hvor jeg skal begynne.

Norge er jo trygt?

Vanskelig å komme i gang.

Jammen jeg bor på hybel.

Får jo hjelp av myndighetene.

Har tenkt å gjøre det....

Samboeren min tenkte på sånt.

Er du sånn prepper?

Egenberedskap

Sjekkliste for din egenberedskap

Nedenfor finner du eksempler på ting som er lurt å ha hjemme. Du bør gå gjennom dine behov og oppdatere ditt lager med jevne mellomrom. Husk at familie, venner og naboer kan samarbeide om egenberedskap.

Mat og vann

- ☐ Rent drikkevann lagret på kanner eller flasker.
- ☐ Mat som tåler lagring i romtemperatur.
- ☐ Grill, kokeapparat eller stormkjøkken.
- ☐ Ekstra gassbeholder eller brennstoff.
- ☐ Mat og vann til kjæledyr.
- ☐ Litt kontanter og flere betalingskort.

Varme og lys

- ☐ Varme klær og pledd, dyner eller soveposer.
- ☐ Fyrstikker og stearinlys.
- ☐ Ved – hvis du har vedovn eller peis.
- ☐ Gass- eller parafinovn som er beregnet for innendørs bruk.
- ☐ Avtale om overnatting.
- ☐ Lommelykter eller hodelykter som går på batterier, sveiv eller solceller.

Informasjon

- ☐ DAB-radio som går på batterier, sveiv eller solceller.
- ☐ Batterier og ladet batteribank.
- ☐ Liste på papir med viktige telefonnummer som for eksempel nødnummer, legevakst, veterinær, familie, venner og naboer.

Legemidler og hygiene

- ☐ Legemidler og førstehjelpsutstyr.
- ☐ Jodtabletter (gjelder barn og voksne under 40 år, gravide og ammende).
- ☐ Hygieneartikler som våtservietter, håndsprit, bleier, toalettpapir, bind og tamponger.

sikkerhverdag.no

dsb.no

ALLE TEMA PÅ SIKKER HVERDAG

EGENBEREDSKAP

TRYGGE
PRODUKTER

BRANN

STRØM

FYRVERKERI OG
EKSPLOSIVER

LEKER OG
BARNEUTSTYR

FRITID

GASS OG
BRANNFARLIG
VÆSKE

SIVILFORSVARET

Egenberedskap i borettslag og sameier

Tips til hvordan styret kan bidra å styrke
egenberedskapen i boligselskapet

Slik bidrar du til Norges beredskap

Vann i beredskap

Slik beholder du varme og lys
hvis strømmen går

Mat du bør ha i hus i tilfelle
krise

Felles egenberedskap

Psykisk helse i kriser

Informasjon om
egenberedskap på ulike språk

Oppholdssteder i kriser

Legemidler og
førstehjelpsutstyr du bør ha
hjemme

Egenberedskap ved
funksjonsnedsettelse

Vær kildekritisk

Egenberedskap for betalinger

Velg trygge kostymer

Velg trygge reflekser

Sjekk røykvarsleren

SIVILFORSVARET

Finn din beredskapsvenn

Finn ut hvem som kan trenge din hjelp, og hvem du kan få hjelp av. Med ulike egenskaper og kunnskaper kan familiemedlemmer, venner og naboer utfylle hverandre.

Her er noen eksempler på ting dere kan hjelpe hverandre med:

- Førstehjelp ved skader.
- Omsorg og støtte.
- Opphold og overnatting ved evakuering fra egen bolig.
- Oversettelse og forklaring av informasjon fra myndighetene.
- Praktisk hjelp til bruk av utstyr og verktøy.
- Innkjøp, bæring og transport.
- Bytte eller byttelån av utstyr og varer.
- Lån av mobiltelefon som er koblet til et annet nett enn din.
- Felles matlaging.

Egenberedskap

Befolkningsundersøkelsen 2024:

- 93% av nordmenn kjenner til rådene
- 84% er enig i at husholdninger må være forberedt på å klare seg en uke uten støtte
- 32% har styrket sin beredskap siste året (24% i 2023)
- 47% har lagret drikkevann (21% i 2017)
- 56% har tenkt på hva de vil gjøre ved bortfall av strøm (35% i 2017)

Egenberedskap

Sårbare systemer blir mindre sårbare når man har redundans

Det er en trygghet i å ta kontroll over det man kan ta kontroll på

Vi bidrar alle inn i Norges beredskap

Spørsmål?

